

Czwartek, 27 października 2016 r.

P8_TA(2016)0425

Wolontariat europejski

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 października 2016 r. w sprawie wolontariatu europejskiego i promowania wolontariatu w Europie (2016/2872(RSP))

(2018/C 215/32)

Parlament Europejski,

- uwzględniając decyzję Rady z dnia 27 listopada 2009 r. w sprawie Europejskiego Roku Wolontariatu Propagującego Aktywność Obywatelską (rok 2011) ⁽¹⁾,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 września 2011 r. pt. „Komunikat w sprawie polityki UE i wolontariatu: Uznanie i propagowanie wolontariatu transgranicznego w UE” (COM(2011)0568),
 - uwzględniając Agendę Działań na rzecz Wolontariatu w Europie opracowaną przez Przymierze Europejskiego Roku Wolontariatu 2011,
 - uwzględniając zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się poza formalnego i nieformalnego ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie wolontariatu i działalności wolontariackiej w Europie ⁽³⁾,
 - uwzględniając definicję wolontariatu zaproponowaną przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP) w opracowanym przez nią podręczniku dotyczącym mierzalnej oceny pracy wolontariuszy (2011),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 czerwca 2012 r. w sprawie uznania i propagowania wolontariatu transgranicznego w UE ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 kwietnia 2008 r. w sprawie roli wolontariatu w kształtowaniu spójności gospodarczej i społecznej ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając Europejską kartę praw i obowiązków wolontariuszy ⁽⁶⁾,
 - uwzględniając skierowane do Komisji pytanie w sprawie wolontariatu europejskiego (O-000107/2016 – B8-1803/2016),
 - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. przypominając, że w 2016 r. wolontariat europejski obchodzi 20. rocznicę powstania i że w minionych 20 latach wsparcie otrzymało 100 000 wolontariuszy;
- B. podkreślając, że Europejski Rok Wolontariatu 2011, zdecydowanie poparty przez Parlament Europejski, stanowił ważną okazję polityczną do podkreślenia wartości dodanej wolontariatu w Europie i że obecnie, po pięciu latach, Parlament Europejski powinien zastanowić się nad skutkami Europejskiego Roku Wolontariatu 2011 dla polityki rozwoju pod względem wartości dodanej oraz nad tym, w jaki sposób wolontariat jest ujęty w najważniejszych europejskich programach takich jak Erasmus+ i wolontariat europejski;
- C. przypominając, że Europejski Rok Wolontariatu 2011 stanowił impuls i kontekst w odniesieniu do ustanowienia lub zmiany wielu krajowych i prawnych ram wolontariatu w całej Europie; podkreślając jednak, że Europie wciąż brakuje skoordynowanej polityki dotyczącej wolontariatu wraz z pojedynczym punktem kontaktowym w instytucjach UE;

⁽¹⁾ Dz.U. L 17 z 22.1.2010, s. 43.

⁽²⁾ Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0549.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 332 E z 15.11.2013, s. 14.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 259 E z 29.10.2009, s. 9.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/citizenship/pdf/volunteering_charter_en.pdf

Czwartek, 27 października 2016 r.

- D. przypominając, że osoby podejmują się wolontariatu, kierując się własną wolą, wyborem i motywacją, i nie dążą przy tym do korzyści finansowych; podkreślając, że można go zdefiniować jako „podróż motywowaną solidarnością” i że stanowi on sposób reagowania na ludzkie, społeczne bądź środowiskowe potrzeby i problemy;
- E. mając na uwadze, że wolontariat stanowi kluczowy czynnik aktywnego obywatelstwa i demokracji, jak również kształtowania jednostki, uosabiając takie wartości europejskie jak solidarność i niedyskryminacja, mając również na uwadze, że przyczynia się on do rozwoju demokracji uczestniczącej i do promowania praw człowieka w UE i poza nią;
- F. podkreślając, że wolontariat ma wartość i znaczenie jako jeden z najbardziej widocznych przejawów solidarności, który propaguje i ułatwia włączenie społeczne, buduje kapitał społeczny i powoduje przemianę społeczeństwa, oraz że wolontariat przyczynia się zarówno do rozwoju dobrze prosperującego społeczeństwa obywatelskiego – które może oferować kreatywne i innowacyjne rozwiązania wspólnych wyzwań – jak i do wzrostu gospodarczego i jako taki zasługuje na szczegółowy i ukierunkowany pomiar pod względem kapitału tak ekonomicznego, jak społecznego;
- G. przypominając, że sprzyjające otoczenie jest kluczem do zapewnienia zaangażowania w wolontariat większej liczby obywateli europejskich, gwarantując w ten sposób sprawiedliwe finansowanie infrastruktury wolontariackiej, w tym organizacji skupiających wolontariuszy, z korzyścią dla samych wolontariuszy i ich działalności;
- H. podkreślając, że wolontariat wymaga połączenia mechanizmów wsparcia lub odpowiednich struktur organizacyjnych określających prawa i obowiązki wolontariuszy i wolontariatu;
- I. podkreślając, że każda osoba ma prawo do równego dostępu do możliwości w zakresie wolontariatu i ochrony przed wszystkimi rodzajami dyskryminacji, a także powinna mieć prawo do godzenia działalności wolontariackiej z życiem prywatnym i zawodowym, dzięki czemu mogłaby dysponować pewną elastycznością w działalności wolontariackiej;
- J. podkreślając, że uznanie społecznej i ekonomicznej wartości wolontariatu jest też kluczowe dla sprzyjania odpowiednim zachętom dla wszystkich zainteresowanych stron, a tym samym zwiększenia skali, jakości i wpływu wolontariatu;
- K. przypominając o konkursie na Europejską Stolicę Wolontariatu, który uznaje osiągnięcia gmin z całej Europy w zakresie uznawania i wspierania wysiłków wolontariuszy na ich terenie;
- L. podkreślając, że nowy program Erasmus+ nadal oferuje możliwości finansowania i wspierania projektów wolontariackich, zwłaszcza poprzez program wolontariatu europejskiego, oraz że program „wolontariusz pomocy UE” został zainicjowany przez DG ECHO, aby zapewnić praktyczne wsparcie dla projektów pomocy humanitarnej; uznając, że w nowych unijnych WRF na lata 2014–2020 przeznaczono pewne fundusze UE na wolontariat, a w szczególności w programie „Europa dla obywateli”, obecnie zarządzanym przez DG HOME, utrzymano priorytetowy charakter wolontariatu; zauważając jednak, że dostęp organizacji wolontariackich do innych głównych funduszy unijnych, takich jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, pozostaje bardzo ograniczony;
- M. przypominając, że reakcja UE na obecny kryzys uchodźczy jest odpowiednim przykładem i widocznym symbolem znaczenia wolontariuszy oraz tego, jak ucieleśniają oni europejskie wartości, przyczyniają się do zwiększenia odporności i są gotowi proponować elastyczne i pragmatyczne rozwiązania wspólnych problemów;
1. uważa, że wolontariat stanowi przejaw solidarności, wolności i odpowiedzialności, który przyczynia się do wzmocnienia aktywnego obywatelstwa i osobistego rozwoju ludzkiego, oraz że jest istotnym narzędziem włączenia społecznego i spójności, a także szkolenia, edukacji i dialogu międzykulturowego, wnosząc jednocześnie istotny wkład w upowszechnianie wartości europejskich; podkreśla, że korzyści płynące z wolontariatu są również widoczne w działalności wolontariackiej prowadzonej z państwami trzecimi, która stanowi strategiczne narzędzie wspierania wzajemnego zrozumienia i relacji międzykulturowych;
 2. podkreśla znaczenie opracowania europejskich ram działań wolontariatu określających prawa i obowiązki oraz ułatwiających mobilność i uznawanie umiejętności; zachęca państwa członkowskie, które wciąż muszą określić środowisko prawne dla wolontariuszy, aby oparły się na zaleceniach Agendy Działań na rzecz Wolontariatu w Europie i Europejskiej karty praw i obowiązków wolontariuszy;

Czwartek, 27 października 2016 r.

3. zachęca państwa członkowskie do wdrożenia konkretnych procesów walidacji w ramach zalecenia Rady z 2012 r. w celu zapewnienia lepszego zrozumienia i porównywalności umiejętności i doświadczenia; apeluje, aby we wszystkich przyszłych inicjatywach w zakresie europejskiego paszportu umiejętności i Euro pass nadać większe znaczenie wolontariatowi jako uczeniu się nieformalnemu i poza formalnemu; przypomina, że wolontariat pomaga ludziom w nabyciu umiejętności i kompetencji, które mogą im ułatwić dostęp do rynku pracy; podkreśla, że wolontariat nie powinien nigdy być traktowany ani stosowany jako zastępujący pracę;
4. zauważa, że w Europie wolontariuszami jest prawie 100 mln obywateli w każdym wieku, a ich praca przyczynia się do wygenerowania ok. 5 % jej PKB; zwraca się do Komisji o rozważenie wartości ekonomicznej towarów i usług dostarczanych przez wolontariuszy poprzez politykę w większym stopniu skupioną na wolontariacie;
5. sugeruje, że należy wspierać i wdrożyć uznawanie czasu wolontariuszy za kwalifikowany wkład we współfinansowanie w przypadku dotacji unijnych, jak niedawno zaproponowała Komisja w nowym wniosku dotyczącym rozporządzenia finansowego;
6. zwraca się do Eurostatu, aby wspierał państwa członkowskie w tym zadaniu, tak aby zapewnić gromadzenie w Europie danych porównawczych, lecz również opracować wspólne ogólnoeuropejskie wskaźniki i metodologie pomiaru społecznego wpływu wolontariatu; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia opracowanego przez Międzynarodową Organizację Pracy systemu pomiaru ekonomicznej wartości wolontariatu;
7. zachęca państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, do ustanowienia odpowiednio finansowanych krajowych systemów służb wolontariatu i do poprawy dostępu do wysokiej jakości informacji na temat możliwości w zakresie wolontariatu na szczeblu krajowym i lokalnym, zwłaszcza poprzez istniejące sieci informacji i wzajemnego informowania się, oraz do tworzenia krajowych ośrodków służb obywatelskich, które również propagowałyby międzynarodowy wolontariat wśród osób w każdym wieku;
8. wzywa Komisję, aby ułatwiła opracowanie bardziej skoordynowanej europejskiej polityki w zakresie wolontariatu w celu ustanowienia w Komisji pojedynczego punktu kontaktowego, który łączyłby poszczególne inicjatywy i programy oraz usprawnił dostęp do programów wolontariackich;
9. zwraca się do Komisji o przeprowadzenie badania na temat krajowych systemów służb wolontariatu, a także służby obywatelskiej i korpusu solidarności, oraz aktualnego otoczenia dla potencjalnych wolontariuszy w państwach członkowskich, w celu ułatwienia wzajemnego zrozumienia i szerzenia dobrych praktyk, a także możliwości ustanowienia europejskiej służby obywatelskiej uzupełniającej istniejące możliwości w zakresie wolontariatu – z myślą o promowaniu europejskiego obywatelstwa;
10. odnotowuje zaproponowany przez Komisję pomysł utworzenia nowej europejskiej inicjatywy w zakresie wolontariatu młodzieży, znanej jako „europejski korpus solidarności”; zwraca się do Komisji o dokonanie oceny wartości dodanej tej inicjatywy, w celu wsparcia pracy już wykonanej przez społeczeństwo obywatelskie, oraz o zapewnienie, że organizacje wolontariackie będą włączone w jej opracowanie; podkreśla ponadto potrzebę dopilnowania, by jej wdrożenie nie podważyło budżetów przydzielonych już na inne programy;
11. wspiera Komisję i państwa członkowskie w obchodach 20. rocznicy wolontariatu europejskiego; nalega, aby program wolontariatu europejskiego niósł korzyści zaangażowanym osobom i organizacjom, a także całemu społeczeństwu, oraz aby wolontariat europejski przyczyniał się do wymiaru zaangażowania obywatelskiego programu Erasmus+; podkreśla znaczenie propagowania wolontariatu europejskiego wśród wszystkich młodych ludzi, zwłaszcza tych, którzy jeszcze nie są zainteresowani wolontariatem i mobilnością, co pobudzi motywację i zmiany postaw – jednakże bez wykluczania starszego pokolenia, ponieważ może ono odegrać istotną rolę, np. mentorów;
12. zachęca państwa członkowskie, aby w swoich systemach edukacyjnych i akademickich promowały wolontariat europejski jako narzędzie służące upowszechnianiu kształcenia na temat solidarności i zaangażowania obywatelskiego wśród młodego pokolenia;
13. podkreśla, że wolontariat europejski opiera się na wysokiej jakości ofertach wolontariatu i przestrzega karty wolontariatu oraz zasad karty jakości mobilności edukacyjnej oraz że powinien on opierać się na strukturze, która zachęca organizacje wolontariackie do stawania się organizacjami przyjmującymi, tym samym zapewniając im odpowiednie finansowanie i szkolenie, przy jednoczesnym wzmocnieniu roli organizacji koordynujących, które wspierają wiele organizacji przyjmujących, np. pod względem administracji i szkolenia;

Czwartek, 27 października 2016 r.

14. przypomina, że wolontariat europejski powinien umożliwić szybki i łatwy dostęp do programu, i w związku z tym wzywa do uproszczenia obecnego systemu składania wniosków;
 15. podkreśla potrzebę wzmocnienia działań następczych i wymiaru lokalnego po doświadczeniach z wolontariatu za granicą, poprzez dostarczanie wsparcia – nie tylko przed wyjazdem, ale także po powrocie – w postaci szkoleń po fazie ukierunkowania i integracji;
 16. wzywa władze krajowe, regionalne i lokalne do zapewnienia należytego finansowania i do uproszczenia procedur administracyjnych oraz do wprowadzenia zachęt podatkowych dla organizacji i sieci wolontariackich – w szczególności małych organizacji, które dysponują ograniczonymi środkami;
 17. podkreśla, że w całym procesie należy zapewnić opiekę mentorską poprzez odpowiedzialne zarządzanie wolontariuszami oraz uświadomienie wolontariuszom własnej odpowiedzialności wobec organizacji i społeczeństwa;
 18. wzywa Komisję do udoskonalenia i dostosowania strategii komunikacyjnej dotyczącej wolontariatu europejskiego poprzez podkreślenie społecznych, humanistycznych i obywatelskich wartości wolontariatu;
 19. podkreśla znaczenie aktywnego starzenia się dla wolontariatu i podkreśla rolę zarówno młodych, jak i starszych obywateli w aktywności obywatelskiej w Europie w oparciu o impulsy, które zapewnił Europejski Rok Wolontariatu (2011) oraz Europejski Rok Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej (2012);
 20. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.
-